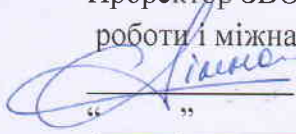

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

“ ” 20__ року

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри хірургії №2
з курсом «Основи стоматології»

Марія ПОКИДЬКО

“ 29 ” серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ХІРУРГІЯ»

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Хірургії №2 з курсом «Основи стоматології»
Лектор	професор, д.мед.н. Покидько М.І.
Контактна інформація	<i>surgery2@vntu.edu.ua</i> , вул.Київська 68.
Укладач силабусу	доцент, к.мед.н. Гудзь М.А.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 34 Хірургія, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	4 курс (VII-VIII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	120 годин /4,0 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції - 8 год Практичні заняття - 84 год Самостійна робота -28 год В цілому: аудиторні заняття – 76,6%, самостійна поза аудиторна робота – 23,3%
Кількість змістових модулів	3
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна згідно)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Хірургія» – комплекс теоретичних та практичних питань, спрямованих на засвоєння студентами клінічних проявів, методів обстеження та лікування, принципів надання невідкладної допомоги пацієнтам з найпоширенішими хірургічними хворобами органів черевної порожнини у хірургічній клініці, а також правил проведення диференційної діагностики та методів профілактики хірургічних захворювань.

Передреквізити. Дисципліна «Хірургія» базується на знаннях, отриманих студентами під час вивчення таких фундаментальних дисциплін, як «Анатомія людини», «Гістологія, цитологія та ембріологія», «Фізіологія», «Патологічна морфологія», «Патологічна фізіологія», а також клінічних дисциплін: «Загальна хірургія», «Оперативна хірургія та топографічна анатомія», «Пропедевтика внутрішньої медицини», «Радіологія», «Фармакологія» й інтегрується з цими дисциплінами. Крім цього, вивчення «Хірургії» передбачає інтеграцію з дисциплінами, де застосовуються хірургічні методи лікування: «Травматологія та ортопедія», «Нейрохірургія», «Анестезіологія та інтенсивна терапія», «Урологія», «Акушерство і гінекологія» та з іншими клінічними дисциплінами: «Терапією», «Ендокринологією», «Функціональною діагностикою» тощо.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових та атипичних клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації абдомінальної хірургічної патології в межах, які відповідають підготовці лікаря загального профілю з урахуванням особливості його спеціальності.

Постреквізити. В процесі навчання формуються уміння по застосовуванню знань в професійної діяльності на рівні лікаря, надає можливість отримати практичні навички та формувати професійні вміння для діагностики та надання медичної допомоги при абдомінальній хірургічній патології.

Результати навчання.

- Тракувати етіологію, патогенез та класифікацію, клінічну картину ургентних захворювань органів черевної порожнини;

- Визначити методи діагностики, алгоритми консервативного та хірургічного лікування захворювань органів черевної порожнини
- Засвоїти диференціальну діагностику з іншими гострими захворюваннями органів черевної порожнини, позаочеревинного простору та грудної клітини;
- Засвоїти принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з ургентною абдомінальною патологією;
- Засвоїти покази до невідкладних, термінових (24-48 годин) операцій;
- Ідентифікувати покази для мінінвазивних (під контролем УЗД та лапароскопічних) втручань.
- Визначити фактори ризику виникнення ускладнень ургентної абдомінальної патології
- Тракувати результати лабораторного та інструментального дослідження
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії
- Здійснювати прогноз життя та працездатності при ургентних абдомінальних хірургічних захворюваннях
- Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань
- Надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних абдомінальних хірургічних захворюваннях, невідкладних станах.

3. Зміст та логістика дисципліни

Змістовний модуль 1 Ургентна абдомінальна хірургія	7 семестр 60 год/2,0 кредити	Лекції №№ 1-4 Практичні заняття №№ 1-10
Змістовний модуль 2 Хірургічна гастроентерологія та проктологія	8 семестр 60 год/ 2,0 кредити	Практичні заняття №№ 11-21, Теми для самостійного опрацювання №№ 1-5 _____
Змістовний модуль 3 Основи стоматології		Практичні заняття №№ 22-25,

Дисципліна включає 25 тем, які розміщені в 3 змістовних модулях.

Змістовний модуль 1. Ургентна абдомінальна хірургія

Тема 1. Класифікація черевних гриж. Етіологія. Патогенез. Клініка захворювання. Принципи хірургічного лікування.

Тема 2. Ускладнення гриж. Види защемлень. Особливості оперативного втручання.

Тема 3. Гострий апендицит. Анатомо-фізіологічні відомості. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікування.

Тема 4. Атипова клінічна картина гострого апендициту. Ускладнення гострого апендициту та апендектомії. Діагностична та лікувальна програма.

Тема 5. Гострий холецистит. Анатомо-фізіологічні особливості жовчних шляхів. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Особливості клінічного перебігу, клінічної картини гострого холециститу та діагностичної і лікувальної програми у хворих похилого віку та хворих із супутньою патологією. Хірургічна тактика.

Тема 6. Етіологія та патогенез, класифікація гострого панкреатиту. Клініка легкого та важкого гострого панкреатиту. Диференційна діагностика гострого панкреатиту. Хірургічна тактика.

Тема 7. Етіологія та патогенез, класифікація перфоративних гастродуоденальних виразок. Клініка типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці. Етіопатогенез, класифікація виразкової кровотечі. Клініка виразкової кровотечі. Лабораторні та ендоскопічні методи діагностики виразкової кровотечі. Лікувальна тактика при виразковій кровотечі

Тема 8. Гостра непрохідність кишечника. Етіологія та патогенез. Типова клінічна картина. Класифікація. Принципи консервативного та хірургічного лікування.

Тема 9. Етіологія, патогенез, класифікація гострого перитоніту. Клініка. Лікувальна тактика при гострому перитоніті.

Тема 10. Закрита травма живота. Травма паренхіматозних органів черевної порожнини.

Тема 11. Закрита травма живота. Травма порожнистих органів черевної порожнини.

Змістовий модуль 2. Хірургічна гастроентерологія та проктологія

Тема 12. Курація хворих. Написання історій хвороби.

Тема 13. Захист історії хвороб

Тема 14. Хвороби печінки: фіброз, цироз печінки. Синдром портальної гіпертензії. Паразитарні та не паразитарні ураження печінки. Методи обстеження. Ускладнення. Принципи лікувальної тактики.

Тема 15. Хронічний панкреатит. Методи діагностики. Клініка. Діагностика. Ускладнення хронічного панкреатиту. Принципи лікування. Кісти та нориці. Принципи хірургічної тактики.

Тема 16. Ускладнення жовчнокам'яної хвороби, гострого холециститу та холецистектомії. Особливості клінічного перебігу, клінічної картини гострого холециститу та діагностичної і лікувальної програми у хворих похилого віку та хворих із супутньою патологією. Жовтяниця як хірургічна проблема. Клінічні прояви. Методи дослідження. Диференційна діагностика. Принципи лікування.

Тема 17. Ускладнення гострого панкреатиту: гостра псевдокіста підшлункової залози, абсцес підшлункової залози, поширений перитоніт, некроз стінок порожнинних органів, кровотеча в черевну порожнину, гострі виразки травного каналу, кровотеча з гострих виразок у порожнину травного каналу, перфорація гострих виразок.

Тема 18. Хронічні ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки: стеноз, малігнізація, пенетрація. Консервативне та оперативне лікування, види операцій. Хвороби оперованого шлунку. Стандарти та протоколи надання невідкладної допомоги.

Тема 19. Класифікація хірургічних захворювань тонкої кишки. Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Крона. Дивертикулярна хвороба та поліпоз товстої кишки.

Тема 20. Хвороба прямої кишки – геморрой, парапроктит, анальна тріщина. Випадіння прямої кишки

Тема 21. Контроль вхідного рівня знань.

Змістовний модуль 3. Основи стоматології

Тема 22. Основні етапи розвитку тимчасових і постійних зубів. Карієс та його ускладнення: причини розвитку, основні клінічні ознаки, принципи лікування, профілактика. Невідкладна допомога. Захворювання тканин пародонта у дітей: Причини розвитку, клінічні ознаки захворювань, принципи лікування, профілактика. Прояви в порожнині рота інфекційних та соматичних захворювань дітей. Основні заходи первинної профілактики стоматологічних захворювань.

Тема 23. Диференціальна діагностика больового синдрому в терапевтичній стоматології. Невідкладна допомога. Захворювання твердих тканин зуба, пульпи та періодонта. Захворювання тканин пародонта: клініка, профілактика та принципи лікування.

Тема 24. Знеболення в щелепно-лицевій хірургії. Запальні процеси щелепно-лищевої ділянки.

Тема 25. Доброякісні, злоякісні новоутворення щелепно-лищевої ділянки. Пошкодження м'яких тканин і кісток щелепно- лищевої ділянки. Черепно-лицева травма.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів абдомінальної хірургії.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- 1) вміння обстеження хворого, визначення діагностично-лікувальної тактики, трактування результатів обстежень хворих при найбільш розповсюдженій абдомінальній хірургічній патології. Проведення визначення навиків пропонується як за участю хворих, так і за допомогою відеофільмів, комп'ютерних програм та інших навчальних технологій;
- 2) розв'язання ситуаційних клінічно-орієнтованих задач та тестових завдань.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем для індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра хірургії №2/Студенту/Очна форма навчання/ Медицина/ 4 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії2#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

4. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач.
Підсумковий семестровий контроль (залік) по завершенню 7 семестра	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Підсумковий контроль дисципліни – іспит	Методи: усне опитування та тестовий контроль (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи))
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

5. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див.Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль з дисципліни	Усне опитування (50-80 балів) Оцінка за диф. залік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно»

	Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати хірургічною термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє можливість застосування знань в практичній хірургії.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність навичок обстеження та лікувальних маніпуляцій, демонструє правильне виконання необхідних

практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків, вміє доповісти про результат.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичних навичок, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при фактичному виконанні навички, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених обстежень.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні обстежень і маніпуляцій, порушує порядок, не може оцінити результат.

Оцінювання виконання тестових та ситуаційних клінічно-орієнтованих завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання проміжного контролю (залік)

Проміжний контроль зараховують, якщо студент засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття, та відвідав лекційний курс. Для оцінювання проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

Оцінювання самостійної роботи студента

Самостійна робота студента оцінюється під час проведення підсумкових занять засвоєння модулів дисципліни шляхом усного опитування або розв'язання тестових завдань з тем, які не ввійшли до плану аудиторних занять. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних медичних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкрив основні питання теми та її медичне значення, але при цьому не виходив за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на студентському науковому гуртку, конференції, участі у конкурсі студентських наукових робіт, олімпіади з дисципліни (критерії нарахування балів наведені в п.13, згідно Положення про навчальний процес ВНМУ 2020р.)

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (іспит)

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту грамотно та в логічній послідовності надає відповіді на питання екзаменаційного білету. Під час відповіді демонструє здатність аналізувати теоретичний матеріал, робить ґрунтовні висновки щодо значення теоретичного матеріалу, надає чіткі правильні відповіді на додаткові нестандартні питання, може пояснити, як практично здійснюється діагностика та лікування певної абдомінальної патології, може надати висновки щодо тактики в окремих випадках та подальший прогноз для хворого.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який добре володіє теоретичним матеріалом та в логічній послідовності надає відповіді на питання екзаменаційного білету, але допускає незначні неточності, які швидко виправляє при відповіді на уточнюючі запитання екзаменатора. Під час відповіді на питання з абдомінальної хірургії, може пояснити, як здійснюється діагностика та лікування хірургічного захворювання, в загальному орієнтується в тактиці та прогнозуванні наслідків.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який при відповіді на питання екзаменаційного білету демонструє знання базових понять та визначень, допускає значні неточності або має труднощі при відповіді на питання, не може розкрити в достатньому обсязі принципів діагностики, профілактики та лікування хірургічних захворювань, допускає неточності при відповіді на конкретизуючі питання екзаменатора.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає відповіді на одне з питань екзаменаційного білету, допускає грубі помилки при відповіді на питання, не може пояснити базові поняття та визначення, не знає принципів діагностики, профілактики та лікування хірургічної патології, не знає відповіді на додаткові уточнюючі запитання екзаменатора.

До складання підсумкової контролю (іспиту) на кафедрі хірургії №2 допускаються студенти, які: 1) були присутні на всіх практичних заняттях та лекціях, або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку;

2) мають позитивну оцінку за написання та захист навчальної історії хвороби; мають поточну успішність, не нижче за величину мінімальної конвертованої суми балів поточної успішності - 72 бали;

в) мають в індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) відмітку про допуск до складання іспитів.

В умовах дистанційного навчання іспит приймається викладачем, із затвердженого наказом ректора переліку екзаменаторів.

Диференційний залік складається з 2 частин. Перша частина – усне опитування. При проведенні іспиту студенти відповідають на три теоретичних питання, відповідно змістовим модулям або темам, винесених на самостійне позааудиторне вивчення, та розв'язати ситуаційну задачу. За відповідь на кожне питання екзаменатор виставляє оцінку за нижченаведеною шкалою, а потім із оцінок розраховує оцінку за складання першої частини диф. заліку

Друга частина іспиту є тестовим опитуванням в системі Microsoft Teams, де студент відповідає на питання (30 питань), що охоплюють всі теми дисципліни. Питання попередньо не розголошуються, їх перелік затверджується на методичному засіданні кафедри.

6. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки проводиться на першому практичному занятті викладачем. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних занять.

У випадку виникнення сигналу «Повітряна тривога» група студентів разом з викладачем має перейти у сховище і перебувати там до кінця «повітряної тривоги».

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття, маска, фонендоскоп). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра мікробіології#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії №2).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через *Microsoft Teams* або месенджери (Viber, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

7. **Навчальні ресурси** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії №2/ Студенту.

Основна література:

1. Хірургія. Підручник для поглибленого вивчення. Том 1 / Березницький Я. С. – Вінниця: Нова книга, 2023 рік, 982с.
2. Хірургія: підручник / О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путінцева. - 5-е видання – К.: ВСВ "Медицина", 2021. – 416с.
3. Хірургія : під редакцією М.П Захараша – Вінниця : Нова кинга, 2014 рік , 688 с
4. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини (стандарти організації та професійно орієнтовані алгоритми надання медичної допомоги) . Березницький, Я.С. - ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», Київ. – 2018р. – 280с.
5. Онопрійчук Д.В. Конспект з абдомінальної хірургії. – Рута. – 2021. – 138с.
6. Симптоми і синдроми в хірургії / І.Д. Герич, С.Д. Хіміч - К. : ВСВ "Медицина", 2016. - 432 с.
7. Хірургічні хвороби. За ред. П.Д. Фоміна. 2016. Медицина. 416с.
8. Лікування поранених з бойовими ушкодженнями живота. За ред. Цимбалюка В.І. – Олді+. – 2022. – 194с.
9. Невідкладні стани в хірургії: навчальний посібник (ВНЗ І—ІІІ р. а.) / К.М. Бобак, А.І. Бобак, В.В. Киретів та ін.; за ред. Л.М. Ковальчука – 2017р. – Київ. Медицина. – 560с.
10. Кондратенко П.Г. Хірургія. Підручник для мед. ВНЗ IV рів. акред. Київ, Медицина. 2009. 968с.
11. Хірургія: підручник (ВНЗ IV р. а.) / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.; за ред. Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча «Медицина». - 2010 рік. -721с.

Додаткова література:

1. Хірургічні хвороби: підручник / Я.С. Березницький, О.А. Вільцанюк, М.Д. Желіба та ін. за ред. П.Д. Фоміна, Я.С. Березницького. — К.: ВСВ "Медицина", 2017. — 408 с
2. Ендоскопічна хірургія. Навчальний посібник за редакцією В.М. Запорожана. – К.: ВСВ Медицина. – 2019р. – 592с.
3. Ендоскопічна і роботизована хірургія: навчальний посібник / В.М. Запорожан, В.В. Грубнік, Яп Боньєр та ін. — 2-е видання. К.: ВСВ Медицина. – 2023р. – 558с.
4. Корік В.Є., Жидкова С.А., Богдан В.Г. Військово-польова хірургія. Підручник – ЦУЛ. – 2018р. – 352с.
5. Лекції з госпітальної хірургії в 3 томах. За редакцією професора В.Г.Мішалова. “Асканія”, Київ, 2008.
6. Герич І.Д., Хіміч С.Д. Симптоми і синдроми в хірургії. – К. : ВСВ Медицина. - 2016. - 304с.

7. Гарбузенко Д.В. Избранные лекции по неотложной абдоминальной хирургии. LAP (Lambert Academic Publishing). 2012. 272с.

8. Пойда А.Н., Мельник В.М. Восстановительные и реконструктивно-восстановительные операции на толстой кишке – «Імідж України». – 2014. – 368с.

9. Глумчер Ф.С. Политравма: хирургия, травматология, анестезиология, интенсивная терапия - К.: ВСВ Медицина. – 2012р. – 736с

10. Глумчер Ф.С. та інші Инфузионно-трансфузионная терапия. - Заславський ВД. – 2018р. – 426с.

1. Електронні ресурси:

1. Сайт кафедри: www.vnmu.edu.ua - кафедри клінічного профілю кафедра хірургії №2

2. Сайт бібліотеки: library.vsmu.edu.ua

3. Сайт IRCAD <https://websurg.com>

4. Сайт світової асоціації екстреної хірургії – <https://www.wses.org.uk>

5. PubMed - <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

6. Світова спільнота хірургів - <http://iss-sic.com>

7. American college of Surgeons - <https://www.facs.org/>

8. Центр тестування - <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

9. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>

Презентації лекцій, Методичні рекомендації до практичних занять та СРС, Консультації (два рази на тиждень згідно графіку консультацій)

8. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії №2/ Студенту).

9. **Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра мікробіології/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Хірургія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри __Хірургії №2 з курсом «Основи стоматології» (протокол №1, від «__29__» серпня 2023 року

Відповідальний за курс

(підпис)

Максим ГУДЗЬ

Завідувач кафедри

(підпис)

Марія ПОКИДЬКО